

KHI CHA GIÀ ĐI

Chiều hôm ấy, sau Thánh lễ Chúa nhật, tôi nhìn thấy một người cha già ngồi một mình trên chiếc ghế dài trước sân nhà thờ. Nắng tháng Sáu đang nghiêng dần về phía tây. Những tia nắng cuối ngày len qua kẽ lá, rơi lốm đốm trên mái tóc bạc của ông. Ông ngồi đó rất lâu, không nói chuyện với ai, cũng không làm gì cả, chỉ lặng lẽ nhìn những đứa trẻ đang chạy nhảy trên bãi cỏ phía trước. Thỉnh thoảng ông mỉm cười, một nụ cười rất nhẹ. Nhưng trong nụ cười ấy, tôi chợt đọc được cả một trời đau xưa.

Có lẽ ngày xưa ông cũng từng trẻ, từng chạy thật nhanh, từng mang trong lòng những ước mơ lớn, từng yêu, từng lập gia đình, từng bồng trên tay đứa con đầu lòng. Ông cũng đã từng thức trắng những đêm con sốt, từng đạp xe hàng cây số đưa con đến trường, từng cặm cụi làm việc từ sáng đến tối để gia đình có một bữa cơm đủ đầy. Rồi thời gian đi qua : lặng lẽ, âm thầm, không tiếng động, không báo trước. Cho đến một ngày, người đàn ông năm nào trở thành một ông già tóc bạc, ngồi dưới bóng cây, nhìn con cháu lớn lên, nhìn cuộc đời chậm rãi trôi qua trước mắt mình.

Và tôi chợt nghĩ đến cha của mình, nghĩ đến tất cả những người cha trên thế giới này. Những người đã dành gần trọn cuộc đời để yêu thương mà không đòi được yêu thương lại. Những người đã hy sinh rất nhiều nhưng nói rất ít. Những người đã cho đi tất cả nhưng chưa bao giờ kể công.

Có một điều thật lạ. Khi còn nhỏ, chúng ta thường sợ cha, nhưng khi lớn lên, chúng ta lại nhớ cha. Ngày thơ ấu, cha là người nghiêm khắc nhất trong nhà. Cha dạy chúng ta lễ phép, dạy chúng ta trách nhiệm, dạy chúng ta phải biết đứng dậy sau mỗi lần vấp ngã. Có những lời cha nói lúc ấy nghe thật khó chịu, có những nguyên tắc của cha khiến ta cảm thấy ngột ngạt. Ta từng nghĩ cha không hiểu mình, không thương mình, không đứng về phía mình. Nhưng rồi cuộc đời từ từ mở mắt ta. Sau những lần thất bại, sau những lần bị phản bội, sau những lần phải trả giá cho những quyết định non nớt, ta bắt đầu nhớ lại lời cha và ngạc nhiên nhận ra rằng phần lớn những điều cha từng nói đều đúng.

Không phải vì cha tài giỏi hơn tất cả, mà vì cha đã đi trước chúng ta một đoạn đường rất dài. Cha đã nếm trải những cay đắng mà ta chưa từng biết, đã mang những vết thương mà ta chưa từng thấy, đã đi qua những mùa giông bão mà ta chưa từng trải qua. Thế nên mỗi lời khuyên của cha không đến từ sách vở. Nó được viết bằng chính cuộc đời.

Khi còn trẻ, chúng ta thường nghĩ cha rất mạnh. Mạnh đến mức không biết mệt, mạnh đến mức không biết đau, mạnh đến mức không bao giờ khóc. Nhưng đó chỉ là điều con trẻ nhìn thấy. Thực ra cha cũng có những nỗi sợ, cũng có những đêm thao thức, cũng có những lần muốn buông xuôi, cũng có những lúc cảm thấy bất lực trước cuộc đời. Chỉ khác là cha không cho phép mình gục ngã. Bởi phía sau cha là cả một gia đình, nơi đó người vợ đang chờ, có những đứa con đang lớn, có những trách nhiệm không thể trốn chạy.

Người đàn ông khi trở thành cha thường không còn sống cho riêng mình nữa. Từ ngày ấy, mọi quyết định đều mang tên người khác, mọi lo lắng đều hướng về người khác, mọi hy sinh đều dành cho người khác. Có những người cha từ bỏ giấc mơ của mình để con được thực hiện giấc mơ của chúng. Có những người cha bỏ lỡ tuổi trẻ để đổi lấy tương lai cho con. Có những người

cha đánh đổi sức khỏe để gia đình được bình an. Và điều đặc biệt là họ làm tất cả những điều ấy như một bổn phận tự nhiên, không cần ai ghi nhận, không cần ai biết ơn, không cần ai khen ngợi.

Tôi nghĩ rằng tình yêu của cha như ánh mặt trời. Khi còn nhỏ, ta không để ý vì nó luôn hiện diện. Nhưng đến khi trời tối, ta mới nhận ra ánh sáng ấy quý giá biết bao. Người cha thường không nói nhiều. Cha không giỏi diễn đạt cảm xúc, không quen những lời hoa mỹ. Nhiều người cha thuộc thế hệ cũ chưa từng nói với con : “Cha yêu con.” Nhưng họ yêu bằng một ngôn ngữ khác, ngôn ngữ của những chuyến xe đưa đón, ngôn ngữ của những giờ làm thêm, ngôn ngữ của những đồng tiền dành dụm, ngôn ngữ của những đêm mất ngủ, ngôn ngữ của trách nhiệm, và ngôn ngữ của sự hiện diện.

Có những người cha suốt đời không ôm con một lần, nhưng cả đời lại luôn dang tay đỡ lấy con mỗi khi con ngã. Đó là thứ tình yêu âm thầm nhất, và cũng là thứ tình yêu bền bỉ nhất.

Năm tháng trôi qua, rồi cũng đến một ngày, cha già đi. Đó là điều mà không người con nào muốn nghĩ tới. Nhưng thời gian không bao giờ hỏi ý kiến chúng ta. Ngày nào đó, đôi mắt cha không còn tinh anh như trước. Cha phải đeo kính để đọc báo, phải hỏi lại khi nghe không rõ. Ngày nào đó, đôi chân cha chậm hơn. Những bậc thang từng bước rất nhanh giờ trở nên khó khăn. Ngày nào đó, đôi tay từng bế bồng chúng ta không còn đủ sức nâng những vật nặng. Ngày nào đó, người cha từng che chở cho chúng ta sẽ cần một bàn tay dìu bước.

Đó là lúc cuộc đời đổi chiều. Ngày xưa cha cầm tay con, bây giờ con cầm tay cha. Ngày xưa cha dạy con tập đi, bây giờ con bước chậm để đi cùng cha. Ngày xưa cha thức khuya vì con, bây giờ con thức khuya vì cha. Đó không chỉ là bổn phận, mà lòng biết ơn được diễn tả bằng hành động.

Có lẽ một trong những bi kịch lớn nhất của đời người là nhận ra giá trị của cha khi cha không còn nữa. Chiếc ghế vẫn còn đó nhưng người ngồi đã đi xa. Chiếc áo vẫn còn đó nhưng người mặc đã không trở lại. Tiếng cười vẫn còn vang trong miền thương nhớ nhưng không còn nghe được ngoài đời. Lúc ấy, người ta mới hiểu rằng điều quý giá nhất không phải những gì cha để lại, mà là chính cha. Không phải căn nhà, không phải đất đai, không phải tài sản, mà là những bữa cơm gia đình, những câu chuyện buổi tối, những lần cha chờ trước cổng trường, những chuyến đi xa, những lời khuyên, những kỷ niệm bình thường mà ngày xưa ta từng cho là hiển nhiên.

Thật ra, hạnh phúc lớn nhất của đời người không phải là sở hữu thật nhiều, mà là còn có người để yêu thương và còn có cơ hội để yêu thương.

Trong đức tin Kitô giáo, khi muốn dạy nhân loại hiểu về Thiên Chúa, Chúa Giêsu đã chọn một danh xưng thật gần gũi : “Cha”. Ngài không dạy chúng ta cầu nguyện : “Lạy Đấng Toàn Năng”, “Lạy Đấng Tạo Hóa” hay “Lạy Đức Vua”. Ngài dạy: “Lạy Cha chúng con ở trên trời.” Hai tiếng “Cha” ấy chứa đựng cả Tin Mừng. Một Thiên Chúa không xa cách, một Thiên Chúa biết yêu thương, một Thiên Chúa biết tha thứ, một Thiên Chúa luôn đợi chờ.

Khi suy ngẫm dụ ngôn Người Cha Nhân Hậu, tôi luôn cảm động. Người cha ấy đứng trước con đường dài, ngày này qua ngày khác đợi đưa con hoang đàng trở về. Ông không biết ngày nào nó sẽ về, không biết nó còn sống hay đã chết, không biết nó có còn nhớ đến gia đình hay không. Nhưng ông vẫn chờ. Đó là tình yêu. Tình yêu thật sự luôn biết chờ đợi và biết tha thứ.

Có lẽ mỗi người cha trên trần gian đều mang trong mình một phần rất nhỏ của trái tim Thiên Chúa. Bởi người cha nào cũng biết hy sinh, biết nhẫn nại, biết tha thứ, biết yêu thương ngay cả khi bị tổn thương.

Ngày Father's Day năm nay, tôi nghĩ đến những người cha còn sống và những người cha đã ra đi. Nghĩ đến những người cha đang ngồi đâu đó trong viện dưỡng lão, lặng lẽ chờ một cuộc điện thoại, một lời thăm hỏi hay một chuyến viếng thăm. Nghĩ đến những người cha đang làm việc nơi công trường, ngoài đồng ruộng, trong nhà máy hay trên những chuyến xe đường dài. Nghĩ đến những người cha tha hương nơi đất khách quê người, đánh đổi tuổi trẻ để con cái có tương lai. Nghĩ đến những người cha đã nằm xuống, để lại sau lưng những khoảng trống không gì lấp đầy được.

Và tôi tự hỏi : Liệu có bao nhiêu người cha đã sống cả đời mà chưa từng được nghe con mình nói một lời cảm ơn ? Liệu có bao nhiêu người cha đã âm thầm yêu thương mà chưa từng được ôm một lần ? Liệu có bao nhiêu người cha đã ra đi khi những điều cần nói vẫn còn dang dở ?

Nếu cha bạn còn sống, xin đừng chờ đến năm sau. Đừng chờ đến lúc rảnh hơn, đừng chờ đến khi công việc bớt bận, đừng chờ đến khi thuận tiện. Hãy gọi cho cha hôm nay, hãy về thăm cha hôm nay, hãy ngồi cạnh cha hôm nay, hãy nắm lấy bàn tay đã nhăn nheo vì năm tháng ấy. Hãy nói : “Con cảm ơn cha.” Bởi rồi sẽ đến một ngày, điều bạn mong nhất có thể chỉ là được nhìn thấy cha thêm một lần, được nghe cha gọi tên mình thêm một lần, được ngồi ăn với cha thêm một bữa cơm. Nhưng ngày ấy có thể sẽ không bao giờ đến.

Chiều đã xuống, người cha già trước sân nhà thờ đã đứng dậy. Ông bước đi chậm rãi, bóng ông đổ dài trên nền xi măng ngập nắng. Tôi nhìn theo cho đến khi bóng dáng ấy khuất dần sau hàng cây. Và bất chợt tôi hiểu rằng : cha cũng giống như hoàng hôn. Khi còn hiện diện, ta nghĩ đó là điều bình thường. Nhưng khi ánh chiều tắt hẳn, ta mới biết mình đã mất đi một bầu trời.

Xin cảm tạ Thiên Chúa vì những người cha. Những người đàn ông bình thường nhưng đã sống một cuộc đời phi thường, những người đã yêu thương không bằng lời nói mà bằng cả cuộc đời mình, những người đã âm thầm trở thành bóng mát cho gia đình dưới nắng gắt của cuộc đời. Và dưới bóng mát ấy, chúng ta đã lớn lên, đã trưởng thành, đã học biết yêu thương, đã học biết hy sinh, đã học biết thế nào là gia đình.

Để rồi một ngày nào đó, khi tóc mình cũng bạc đi theo năm tháng, ta mới hiểu hết ý nghĩa của hai tiếng giản dị mà thiêng liêng nhất : **Cha ơi !**

TẠ ƠN CHA https://www.youtube.com/watch?v=jHzF_p6s5XA

Văn Duy Tùng